МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра театрознавства та акторської майстерності

Затверджено
на засіданні кафедри театрознавства та
акторської майстерності
факультету культури і мистецтв
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28.08.2025 р.)

Гарант ОПП «Акторське мистецтво
драматичного театру і кіно»
Декан факультету
доц. Мирослава ЦИГАНИК
_____

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
«РОБОТА НА РАДІО ТА ТЕЛЕБАЧЕННІ»,
що викладається в межах
ОПП «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва,
спеціалізацією В6.01 Сценічне мистецтво
галуззю знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Львів – 2025 р.

Назва курсу	Робота на радіо та телебаченні
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова 18. (Кафедра музичного мистецтва).
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра театрознавства та акторської майстерності
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» В6 Перформативні мистецтва В6.01 Сценічне мистецтво ОПП Акторське мистецтво драматичного театру і кіно
Викладач курсу	Соколовський Павло Дмитрович, асистент.
Контактна інформація викладача	pavlo.sokolovskyi@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	м. Львів, вул. Валова 18. Консультації, щопонеділка, та щочетверга з 09:00 – 12:00, або в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю).
Сторінка курсу	https://kultart.lnu.edu.ua/course/robota-na-radio-i-telebachenni
Інформація про курс	Курс «Робота на радіо та телебаченні» є вибірковою дисципліною зі спеціальності В6 Перформативні мистецтва, спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво, ОПП Акторське мистецтво драматичного театру та кіно для першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти денної форми навчання, яка викладається в обсязі 90 годин, 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS) на IV курсі, у 7 семестрі.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Робота на радіо та телебаченні» спрямована на формування у студентів цілісного уявлення про процес створення ефірного контенту – від розробки художньої концепції та редакційного планування до журналістської підготовки матеріалів, організації прямого ефіру та режисури програм. Курс охоплює вивчення історії медіа, жанрової специфіки, принципів ефірної дисципліни, а також особливостей маркетингу та реклами в аудіовізуальних медіа. Програма поєднує теоретичну підготовку з інтенсивною практичною роботою, орієнтованою на засвоєння міжнародного досвіду та викликів цифрової трансформації індустрії. Вивчення дисципліни сприяє розвитку навичок командної взаємодії, етичної комунікації та майстерного використання сучасних медіатехнологій у професійній діяльності.
Мета та цілі курсу	Метою курсу є формування у студентів системних знань та практичних вмінь, необхідні для планування, підготовки й виробництва ефірного контенту на радіо та телебаченні, забезпечення ефірної дисципліни й координації робочих процесів із дотриманням професійних, етичних та правових стандартів. **Цілі** курсу: 1. Надати знання про історію, структуру редакції, жанри й формати радіо- і телемовлення. 2. Розвинути навички підготовки журналістських матеріалів для ефіру (новини, інтерв'ю, репортаж). 3. Навчити організовувати та координувати виробництво програм (режисура, робота з командою, технічні аспекти). 4. Ознайомити зі застосуванням медіатехнологій, методами дистрибуції контенту та основами маркетингу в ефірі. 5. Формувати вміння дотримуватися професійної етики, та критично оцінювати інформаційні повідомлення.
Література для вивчення дисципліни	1. Гоян В. – "Типові та жанрові особливості інформаційної телепрограми" посібник для студентів. – Київський національний університет Імені Тараса Шевченка, Київ, 2001; 2. Городенко Л. – "Новітні Медіа" (конспект лекцій) - Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, 2014; 3. Головецький В.М. - "Прямий ефір на телебаченні" (навчально-методичний

	посібник), Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2016; 4. Литвиненко Анастасія - "Становлення українського телебачення, маловідомі сторінки історії (1939-1969)" - Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, 2023; 5. Мітчел С. - "Виробництво новин: телебачення, радіо, Інтернет" (пер. з англ. Н. Єгоровець) - Києво-Могилянська академія, Київ, 2008; 6. Яковець А. В. - "Телевізійна журналістика: теорія і практика" (підручник) – Києво-Могилянська академія, Київ, 2007;
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять. 16 годин лекційних,16 годин практичних, 58 годин для самостійної роботи.
Тривалість курсу	Один семестр
Семестровий (підсумковий) контроль	Залік вкінці сьомого семестру
Очікувані результати навчання	Після опанування курсу студенти повинні: 1. Знати історію розвитку радіо й телебачення, функції ЗМІ та специфіку програмних форматів. 2. Розуміти принципи редакційної та ефірної роботи, основи журналістських жанрів. 3. Уміти готувати інформаційні матеріали та виконувати базові завдання ведучого ефіру. 4. Використовувати сучасні медіатехнології для створення й поширення контенту. 5. Дотримуватися професійної етики та стандартів журналістики.
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	Вивчення дисципліни сприяє розвитку комунікативної мобільності та вміння працювати в команді, забезпечуючи ефективну взаємодію в системі «редактор-режисер-ведучий». Особлива увага приділяється формуванню стресостійкості та навичок кризис-менеджменту в умовах прямого ефіру, а також здатності до імпровізації та швидкої адаптації до динамічних змін сценарію. Окрім цього, курс розвиває емпатію та авдиторну чутливість, критичне мислення у роботі з інформацією та високу самодисципліну, що є критично важливими для підтримки професійного іміджу та ефірної етики.
Ключові слова	радіо, телебачення, ефір, журналістика, редакція, медіа.
Формат курсу	Очний Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем.
Теми	Тема 1: Вступ до роботи на радіо та телебаченні. Тема 2: Редакційна робота: структура та функції редакції. Тема 3: Журналістська робота на радіо та телебаченні. Тема 4: Ефірна робота: організація та управління ефіром. Тема 5: Режисерська робота: створення та режисура програм. Тема 6: Маркетинг та рекламні стратегії на радіо та телебаченні. Тема 7: Міжнародний досвід роботи на радіо та телебаченні. Тема 8: Сучасні виклики медіа-індустрії та майбутнє радіо і телебачення.
Підсумковий контроль, форма	Залік вкінці семестру
Пререквізити	Для вивчення дисципліни «Робота на радіо та телебаченні» студенти повинні мати базові знання з дисциплін: «Культура сценічного мовлення та медіаріторики», «Сценічної мови», «Майстерності актора театру і кіно»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, практичні заняття, індивідуальні проекти, групові обговорення та колективна робота. Можливі гостьові лекції.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загальновживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

виду навчальної діяльності)

• практичні заняття: максимальна кількість балів 40;
• тести: максимальна кількість балів 20;
• письмова робота: максимальна кількість балів 30;
• самостійна робота здобувачів – 10 балів.
Підсумкова максимальна кількість балів 100.
Оцінка формується на основі результатів практичних занять та індивідуальних завдань. При цьому враховуються:

- відвідування занять і активність;
- відсутність пропусків і запізнень;
- недопустимість використання мобільних пристроїв у неакадемічних цілях;
- уникнення списування, плагіату й несвоєчасного виконання завдань.

Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	**Максимальна кількість балів**
1. Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях	**5 балів**
студенти в повному обсязі володіють навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладають під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкривають зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов‘язкову та додаткову літературу.	**5**
студенти достатньо повно володіють навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладають під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкривають зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов‘язкову літературу. Але при викладені деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	**4**
студенти в цілому володіють навчальним матеріалом викладають його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.	**3**
студенти не в повному обсязі володіють навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладають його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкривають зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.	**2**
студенти частково володіють навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.	**1**
2. Самостійна робота студентів	
Критерії оцінювання	**10**
Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі, до самостійної роботи здобувачів відноситься їхнє відвідування наукових конференцій чи публічних подій, лекцій, воркшопів, пов’язаних із темами	**10**

дисципліни.	

3. **Індивідуальне дослідження**	
Критерії оцінювання	**30 балів**
Студент демонструє вільне володіння темою та фаховою термінологією, представляючи логічно вибудуване дослідження з чіткими висновками. Виступ відзначається високим рівнем самопрезентації, артистизмом, чіткою дикцією та впевненою взаємодією з авдиторією під час відповідей на запитання. Використаний візуальний ряд органічно доповнює аналіз конкретних медіакейсів (прикладів ефірів, роботи ведучих чи режисерських рішень).	**25–30**
Робота містить змістовний аналіз обраної медіаплатформи, проте висновки мають переважно описовий характер. Студент демонструє впевнену техніку мовлення, хоча подекуди занадто спирається на візуальні нотатки або текст презентації. Структура дослідження витримана, а приклади з медіасфери підібрані влучно, хоча відповіді на уточнювальні запитання можуть бути не вичерпними.	**19–24**
Тема розкрита на репродуктивному рівні з дотриманням базової структури дослідження, але без глибокого критичного аналізу взаємодії членів редакції чи діджиталізації ЗМІ. Виступ є послідовним, проте студенту бракує емоційної виразності та впевненості у роботі з авдиторією. Презентація містить необхідну інформацію, але візуальне оформлення є стандартним і не завжди підсилює тези доповідача.	**13–18**
Дослідження має фрагментарний характер, демонструючи лише поверхневе ознайомлення з функціями ЗМІ та жанрами журналістики. Під час презентації студент здебільшого читає текст зі слайдів, не виявляючи навичок професійної самопрезентації та імпровізації. Матеріал містить фактологічні неточності в описах обов'язків працівників редакції або правил ефірної дисципліни.	**7–12**
Робота не відповідає вимогам щодо логіки та змісту дослідження, а виступ демонструє неспроможність студента структурувати думку та презентувати її публічно. Відсутні конкретні приклади з медіапрактики, а візуальний ряд не несе змістовного навантаження. Студент не орієнтується у термінологічному апараті дисципліни та не може аргументувати власні припущення.	**1–6**

Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають індивідуальне дослідження. **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідування занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні зайняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів

	письмових робіт, передбачених курсом. Пропуск практичного заняття зараховується як академічна заборгованість, яку необхідно відпрацювати під час консультацій або в узгоджений час. Відпрацювання включає перевірку виконання завдань, передбачених пропущеним заняттям. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; не толерується списування та плагіат та невчасне виконання поставленого завдання. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Теми для індивідуального дослідження	Функції ЗМІ у суспільстві: інформаційна, просвітницька, розважальна. Порівняльна характеристика радіо та телебачення як медіаплатформ. Структура редакції на радіо та телебаченні: ролі та обов'язки працівників. Процес планування ефірів та координація роботи редакції. Роль редактора у забезпеченні якості та достовірності матеріалів. Жанри журналістики на радіо і ТБ: новини, репортаж, інтерв'ю, документалістика. Відмінності журналістики друкованих і електронних ЗМІ. Поняття ефірної дисципліни та правила роботи в прямому ефірі. Функції ведучого: підготовка, ведення ефіру, взаємодія з аудиторією. Використання сучасних технологій у прямому ефірі. Робота з аудиторією через дзвінки, соцмережі, інтерактив. Роль режисера у створенні програм, проведенні прямих ефірів. Взаємодія режисера з оператором, звукорежисером, гримерами. Реклама як складова ефірного контенту. Діджиталізація ЗМІ: перехід до нових форматів. Вплив соцмереж і стрімінгових платформ на традиційні медіа.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ**

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1 тиж.	**Тема 1: Вступ до роботи на радіо та телебаченні.** 1. Загальний огляд історії та розвитку радіо і телебачення в Україні та світі. 2. Роль ЗМІ в суспільстві: інформаційна, розважальна, просвітницька функції. 3. Порівняння радіо та телебачення як медіа-платформ: різниці, схожості, переваги. 4. Розробка концепції програми: типи програм, аудиторія, формати.	лекція, дискусія, групова робота	Hendy David "The History of Television: A Global Perspective", 2014 K. J. Tunstall – "Television in the Public Interest", Oxford University Press, 1988	2 год.	
2 тиж.		семінарське заняття		2 год.	
3 тиж.	**Тема 2: Редакційна робота: структура та функції редакції.** 1. Структура редакції на радіо і телебаченні: редактори, журналісти, технічні працівники. 2. Планування ефірів, розподіл обов'язків, координація роботи. 3. Створення та обробка новинних сюжетів: від ідеї до реалізації. 4. Роль редактора у формуванні контенту та забезпеченні якості матеріалу.	лекція, дискусія, групова робота	Alan Crosbie – "Radio Journalism: A Handbook", Focal Press, 2005 Peter Stewart — "Broadcasting Essentials: Scheduling and Programming", McGraw-Hill, 2001	2 год.	
4 тиж.		семінарське заняття		2 год.	
5 тиж.	**Тема 3: Журналістська робота на радіо та телебаченні.** 1. Основи журналістики для телебачення та радіо: принципи збору та подачі інформації. 2. Журналістські жанри: новини, аналітика, інтерв'ю, репортаж, документалістика. 3. Різниця між журналістикою для друкованих ЗМІ та для ефірних медіа. 4. Підготовка матеріалів для ефіру. 5. Репортаж на місці події: збирання фактів, швидкість реагування.	лекція, дискусія, групова робота	John Herbert – "Broadcast Journalism", Focal Press, 1998 T. M. McHugh – "Broadcast Journalism: Techniques of Radio and Television News", Focal Press, 2002	2 год.	
6 тиж.		семінарське заняття		2 год.	
7 тиж.	**Тема 4: Ефірна робота: організація та управління ефіром.** 1. Поняття ефірної дисципліни, правила та вимоги до роботи в прямому ефірі. 2. Роль ведучого: підготовка сценарію, ведення ефіру, взаємодія з аудиторією. 3. Застосування нових технологій для ефірного мовлення. 4. Специфіка роботи з аудиторією: телефонні лінії, соцмережі, зворотний зв'язок.	лекція, дискусія, групова робота	Newsom, D. & Wright, C. - "Broadcast Journalism", Wadsworth Publishing, 2007 W. D. Hamer - *"*New Technologies in Broadcast Journalism", Routledge, 2005	2 год.	
8 тиж.		семінарське заняття		2 год.	
9 тиж.	**Тема 5: Режисерська робота: створення та режисура програм.** 1. Роль режисера у створенні телевізійних програм. 2. Сценарій як основа для режисури: як адаптувати матеріал для екрану. 3. Основи організації зйомок: вибір локації, розстановка камери, освітлення. 4. Координація роботи команди: оператори, звукорежисери, гримери.	лекція, дискусія, групова робота	Bruce Block - *"*The Visual Story", Focal Press, 2008	2 год.	
10 тиж.		семінарське заняття		2 год.	
11 тиж.	**Тема 6: Маркетинг та рекламні стратегії на радіо та телебаченні.** 1. Роль реклами в ефірі: якість контенту та рекламні блоки. 2. Як працює реклама на радіо та телебаченні: організація та продаж рекламних слотів. 3. Взаємодія редакції з рекламними агентствами та брендами.	лекція, дискусія, групова робота	Altschull, J. H. - *"*The Political Economy of Media: Enduring Issues, Emerging Dilemmas", Longman, 2007	2 год.	
12 тиж.		семінарське заняття		2 год.	

13 тиж.	**Тема 7: Міжнародний досвід роботи на радіо та телебаченні.** 1. Особливості роботи на міжнародних радіо та телевізійних каналах. 2. Співпраця українських ЗМІ з міжнародними партнерами.	лекція, дискусія, групова робота	Peter S. Stitt – "Broadcasting in the Global Village", McGraw-Hill, 2003	2 год.	
14 тиж.		семінарське заняття		2 год.	
15 тиж.	**Тема 8: Сучасні виклики медіа-індустрії та майбутнє радіо і телебачення.** 1. Діджиталізація ЗМІ: від традиційних до нових форматів. 2. Вплив соціальних мереж та стрімінгових платформ на традиційні медіа. 3. Виклики та перспективи монетизації контенту в умовах цифрової трансформації.	лекція, дискусія, групова робота	Adam Tinworth – "Digital Media Strategy", Routledge, 2016 David Held – "The New Media and Politics", Polity Press, 2016	2 год.	
16 тиж.		семінарське заняття		2 год.	
Всього	16 годин лекційних,16 годин практичних, 58 годин для самостійної роботи.				